

Hormonale therapie bij baarmoederkanker

Voor vrouwen met een kinderwens

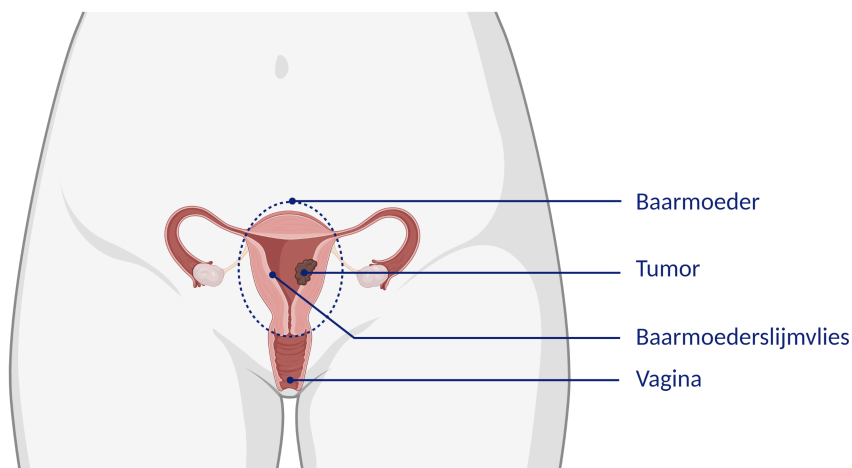
U heeft baarmoederkanker. Bij de standaard behandeling verwijderen we de baarmoeder, waardoor u niet meer zwanger kunt worden. Als u een kinderwens heeft, is er soms ook een andere behandeling mogelijk. Dit is hormonale therapie. Hier leest u meer over baarmoederkanker en hormonale therapie.

Wat is baarmoederkanker?

Baarmoederkanker is kanker in de baarmoeder. De medische term voor baarmoederkanker is endometriumcarcinoom. Baarmoederkanker ontstaat in het baarmoederslijmvlies. Dit is een laag in de wand van de baarmoeder. Bij baarmoederkanker is het baarmoederslijmvlies dikker dan normaal.

Deze soort kanker groeit niet zo snel. Ook is de kans op uitzaaiingen klein. Bij een uitzaaiing verspreidt de tumor zich naar andere plekken in het lichaam.

U kunt meer lezen over baarmoederkanker op kanker.nl.

Afbeelding 1. De baarmoeder.

Oorzaak

De precieze oorzaak van baarmoederkanker is niet bekend. Wel zijn er een aantal risicofactoren die de kans op baarmoederkanker groter maken. Bijvoorbeeld overgewicht en PCOS.

Overgewicht

- Vrouwen met overgewicht (BMI van 25 tot 29,9) hebben 2 keer zo vaak baarmoederkanker als vrouwen met een gezond gewicht.
- Vrouwen met obesitas (BMI hoger dan 30) hebben 3 keer zo vaak baarmoederkanker als vrouwen met een gezond gewicht.

Dit komt doordat vet in de buik het hormoon oestrogeen maakt. Dit zorgt voor een hoger risico op baarmoederkanker.

PCOS

Vrouwen met het Polycysteus Ovarium Syndroom (PCOS) hebben een grotere kans op baarmoederkanker. Vrouwen met PCOS maken wel het hormoon oestrogeen aan, maar niet het hormoon progesteron.

U kunt meer lezen over de oorzaken en risicofactoren bij baarmoederkanker op [kanker.nl](https://www.kanker.nl).

Over hormonale therapie

Bij hormonale therapie krijgt u medicijnen. Deze medicijnen heten progestativa. Dit zijn tabletten met het hormoon progesteron.

Deze medicijnen kunnen de groei van de tumor remmen. Ook kunnen ze het ontstaan van nieuwe kankercellen tegengaan. Zo kunnen de medicijnen zorgen dat de kanker weggaat.

Met deze behandeling kunt u het verwijderen van de baarmoeder uitstellen. Zo heeft u de kans om zwanger te worden. We adviseren altijd om na een of meerdere zwangerschappen uw baarmoeder alsnog te laten verwijderen.

Deze medicijnen werken niet bij alle patiënten met baarmoederkanker.

Hoelang duurt de behandeling?

Hormonale therapie duurt 6 tot 15 maanden.

Wanneer kunt u hormonale therapie krijgen?

U kunt alleen hormonale therapie krijgen als al deze 5 punten voor u gelden:

1. U heeft een kinderwens.
2. U bent niet ouder dan 41 jaar.
3. De tumor zit in een heel vroeg stadium: stadium 1a. Dat betekent dat de kanker alleen nog in het baarmoederslijmvlies zit. Het is dus nog niet naar andere delen van de baarmoeder of het lichaam gegroeid.
4. De tumor is graad 1 of graad 2. Dat betekent dat de tumor niet zo snel groeit en niet agressief is.
5. De tumor is gevoelig voor hormonen. Vooral voor het hormoon progesteron.

Om te bepalen of punten 3, 4 en 5 voor u gelden, krijgt u een 2 onderzoeken. Het kan ook zijn dat u deze onderzoeken al heeft gehad.

Onderzoeken vooraf aan de behandeling

Om te bepalen of punt 3 voor u geldt, is een MRI-scan nodig.

Om te bepalen of punten 4 en 5 voor u gelden, is een hysteroscopie nodig. Bij een hysteroscopie kijken we met een kijkbuis via de vagina naar de binnenkant van de baarmoeder. U kunt meer lezen over een dit onderzoek in 'Hysteroscopie (diagnostisch)'.

Tijdens dit onderzoek nemen we een klein stukje van de tumor weg. Dit heet een gericht bipt. Dit stukje tumor gaan we onderzoeken.

Tijdens dit onderzoek kijken we ook of we de tumor kunnen verwijderen. Meestal kan dit niet.

De kans dat de behandeling werkt

De behandeling moet zorgen dat de kanker weggaat. Dit gebeurt niet bij iedereen. Bij ongeveer 75 van de 100 vrouwen werkt de behandeling en verdwijnt de kanker. Het gaat dan om de vrouwen die mogen beginnen met de behandeling.

Werkt de behandeling bij u? Dan kunt u proberen om zwanger te worden. Werkt de behandeling niet bij u? Dan adviseren we om uw baarmoeder alsnog te laten verwijderen. U kunt dan niet meer zwanger worden.

De kans op een zwangerschap

Van de 100 vrouwen die beginnen met hormonale therapie, worden er ongeveer 40 tot 50 zwanger. De kans op een zwangerschap verschilt per persoon. Bij de afdeling Voorplantingsgeneeskunde schatten we in hoeveel kans u heeft om zwanger te worden.

Risico's van de behandeling

Bij het verwijderen van de baarmoeder (de standaard behandeling) is de kans het grootst dat de kanker weg is en niet meer terugkomt.

Bij de hormonale therapie laten we de baarmoeder eerst zitten. Dit is een risico. U heeft daardoor een grotere kans dat de kanker terugkomt. Als de hormonale therapie helpt, is de kans dat de kanker daarna in de baarmoeder terugkomt ongeveer 33%.

Daarom adviseren we uiteindelijk altijd om uw baarmoeder te laten verwijderen. Nadat u een kind heeft gekregen, of als de hormonale therapie bij u niet werkt.

Bijwerkingen

U kunt bijwerkingen krijgen van de hormonale therapie. Van welke bijwerkingen u last heeft, hangt onder andere af van de hoeveelheid (dosis) progestativa die u krijgt.

U kunt last krijgen van:

- Duizelig zijn.
- Zwaarder worden.
- Vasthouden van vocht. Dat merkt u bijvoorbeeld door dikke enkels.
- Verandering in de menstruatie.
- Opvliegers.

Op de website bijwerkingenbijkanker.nl/middelen kunt u meer lezen over de bijwerkingen. Daar leest u ook advies voor als u last heeft van een bijwerking. Selecteer 'Medroxyprogesteron' of 'Megace' onder hormonale therapie.

Vorbereiding

Afspraak Voorplantingsgeneeskunde

Voordat u begint met de behandeling, heeft u eerst een afspraak in het ziekenhuis bij Voortplantingsgeneeskunde. Daar kijken we hoe groot uw kans is om zwanger te worden. En of u daarbij hulp nodig heeft.

Als uw BMI hoger dan 30 is

Als uw BMI hoger is dan 30, adviseren we om 10% van uw gewicht af te vallen. Zo vergroot u uw kansen op:

- het genezen van baarmoederkanker
- een zwangerschap

Het kan zijn dat we u hiervoor doorverwijzen naar een diëtist en/of een fysiotherapeut.

Als u de anticonceptiepil slikt

Als u de anticonceptiepil slikt, stopt u daar tijdens de behandeling mee. U kunt niet zwanger worden tijdens de hormonale therapie.

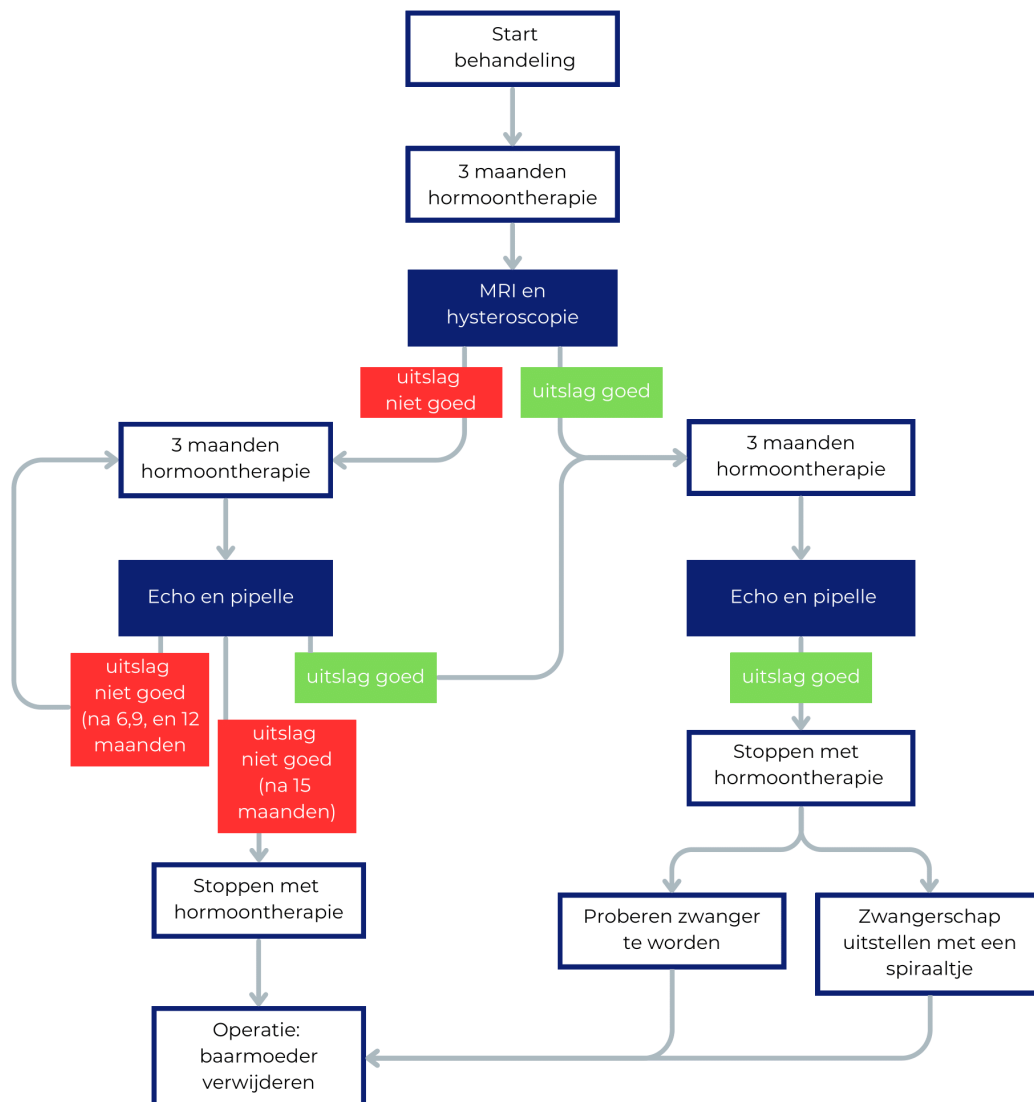
Tijdens de behandeling

Samenvatting

U slikt 6 tot 15 maanden medicijnen. U komt tijdens de behandeling elke 3 maanden naar het ziekenhuis voor onderzoek. Dan kijken we of de behandeling heeft geholpen. Dan doen we door te onderzoeken of er nog kanker in uw baarmoeder zit.

Hoelang de behandeling bij u duurt, hangt af van de uitslagen van deze onderzoeken. Als de uitslag van de onderzoeken 2 keer achter elkaar goed is, dan kunt u stoppen met de behandeling. Dan kunt u proberen zwanger te worden.

Als de uitslag van het onderzoek niet goed is, dan gaat u door met de behandeling. Totdat de behandeling wel helpt. U mag de behandeling maximaal 15 maanden krijgen.

Afbeelding 2. Een overzicht van het behandeltraject.

Onderzoeken na 3 maanden

Als u 3 maanden bezig bent met de behandeling, komt u terug naar het ziekenhuis. Dan krijgt u een MRI en een hysteroscopie.

MRI

Tijdens het MRI-onderzoek maken we een scan van uw onderbuik. We bekijken dan of de tumor niet buiten het baarmoederslijmvlies is gegroeid. U kunt meer lezen over het MRI-onderzoek in 'MRI-onderzoek van de onderbuik'.

Hysteroscopie

Bij een hysteroscopie kijken we met een kijkbuis via de vagina naar de binnenkant van de baarmoeder. U kunt meer lezen over een dit onderzoek in 'Hysteroscopie (diagnostisch)'.

Tijdens dit onderzoek nemen we een klein stukje van de tumor weg. Dit heet een gericht biopt. Dit stukje tumor gaan we onderzoeken. We onderzoeken dan of de tumor reageert op de behandeling.

Tijdens dit onderzoek kijken we ook opnieuw of we de tumor kunnen verwijderen. Meestal kan dit niet.

Uitslag

Ongeveer een week na de onderzoeken krijgt u de uitslag. We maken daarvoor een afspraak met u in het ziekenhuis. Of we spreken u via de telefoon. U hoort dan of de behandeling al geholpen heeft.

U gaat in ieder geval nog 3 maanden door met de behandeling.

Onderzoeken na 6, 9, 12 en 15 maanden

U krijgt 2 onderzoeken: een echo en een pipelle.

Echo

Met een echo kijken we naar uw baarmoeder. Dat doen we door de echokop op uw buik te plaatsen. We kijken dan of het baarmoederslijmvlies weer dun is geworden. Bij een dun baarmoederslijmvlies is de kans groot dat de kanker weg is.

Pipelle

Bij een pipelle zuigen we een klein beetje van het baarmoederslijmvlies op. Dat doen we met een dun buisje via uw vagina. We onderzoeken dan of er nog kanker in de baarmoeder zit.

De uitslag

Een week later krijgt u de uitslag. U komt hiervoor naar het ziekenhuis, of we spreken u via de telefoon.

Als de uitslag niet goed is

Als de uitslag nog niet goed is, dan heeft de behandeling nog niet geholpen. U gaat dan door met de behandeling. U mag de hormonale therapie maximaal 15 maanden krijgen.

Na 15 maanden

Als de behandeling na 15 maanden nog niet helpt, heeft het geen zin om verder te behandelen. We adviseren u dan de operatie waarbij we uw baarmoeder verwijderen. U kunt dan helaas niet meer zwanger worden.

Als de uitslag 2 keer achter elkaar goed is

U heeft dan geen kanker meer in uw baarmoeder. U mag stoppen met de behandeling. U heeft dan 2 keuzes:

1. U kunt een zwangerschap nog uitstellen.

Dan plaatsen we een Mirena spiraaltje in uw baarmoeder. Dit zorgt dat u niet zwanger kunt worden. U leest meer over dit spiraaltje op thuisarts.nl. Wanneer u zwanger wil worden, kunt u het spiraaltje laten weghalen.

U komt elke 6 maanden naar het ziekenhuis voor controle. We controleren dan of de kanker in uw baarmoeder niet is teruggekomen. U krijgt dan een echo. Als u bloedverlies heeft gehad, krijgt u ook een pipelle.

2. U kunt proberen zwanger te worden.

Totdat u zwanger bent, komt u elke 3 maanden naar het ziekenhuis voor controle. We controleren dan of de kanker in uw baarmoeder niet is teruggekomen. U krijgt dan een echo. Heeft u klachten? Dan krijgt u ook een pipelle.

Het kan zijn dat u het advies heeft gehad om een vruchtbaarheidsbehandeling te krijgen. Dat is een behandeling die u helpt om zwanger te worden. U begint dan met deze behandeling op de afdeling Voortplantingsgeneeskunde.

Let op: als uw BMI boven de 30 was

We kunnen u alleen helpen bij het zwanger worden als u 10% van uw gewicht bent afgevallen.

Tijdens een zwangerschap

Tijdens de zwangerschap kunnen we u niet controleren op baarmoederkanker.

Na een zwangerschap

Baarmoeder verwijderen

Heeft u niet de wens om nog een keer zwanger te worden? Dan adviseren we om uw baarmoeder te laten verwijderen. U heeft namelijk de kans dat de kanker terugkomt. Deze kans is 33%.

Nog een zwangerschap

Wilt u proberen om nog een keer zwanger te worden? Dan kunt u het verwijderen van de baarmoeder nog uitstellen. U komt dan op controle totdat u weer zwanger bent. We controleren dan of de kanker in uw baarmoeder nog niet is teruggekomen. Dat doen we met een echo en een pipelle.

Wanneer contact opnemen?

Bent u niet ongesteld en verliest u toch bloed? Neem dan contact met ons op.

Contact

Heeft u vragen? Neem dan gerust contact met ons op. U kunt bellen naar de oncologieverpleegkundige via (010) 703 14 20.

Meer informatie?

- [Kanker.nl](https://www.kanker.nl)
- [PCOS \(Polycysteus Ovarium Syndroom\) | De Gynaecoloog](#)
- [AYA-zorg: zorg voor jongvolwassenen met kanker](#)

Patiëntinformatiecentrum Oncologie (PATIO)

Het patiëntinformatiecentrum is er voor iedereen die met kanker te maken krijgt, als patiënt of naaste. Het informatiecentrum bevindt zich aan de Zimmermanweg en is geopend van maandag t/m vrijdag van 8.00 - 16.30 uur. Telefoon: (010) 704 12 02. Mail: patio@erasmusmc.nl
Voor alle mogelijkheden en activiteiten: www.erasmusmc.nl/kankerinstituut/patio. Kijkt u ook eens naar het ervaringsverhaal van Joris: youtu.be/4GVqbuyUSnA

Afbeeldingen gemaakt met BioRender.com

